

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Ignatianæ Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars I. Natura Peccati Venialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

Ad B. Virginem & Santos. O verè Mater Misericordiæ, Maria Virgo! ego peccator te intercedente servatus ab inferis tibi gratias ago, meam erga te pietatem renovo; finem faciam liberiori vitæ meæ: ora & deinceps pro me, ne in pristina peccata relabar. Idem mihi à DEO impetrare, ô Sancti Patroni omnes, vos præcipue, qui mori maluistis, quām peccare: horrem peccati implacabilem mihi exorate, ne ultra offendam DEum meum. *Litanias Lauretanæ recita eundem in finem.*

Consideratio IV.

De Peccato Veniali.

Recitatâ oratione, cogita te videre Purgatorium, ejusque pœnas varias ac terribiles, nec non Animas DEO quidem dilectas, acerba tamen patientes. Roga gratiam agnoscendi, quantum malum sit illud, quod DEus inter flamas illas tam horrendis castigat suppliciis.

Pars I.

Natura Peccati Venialis.

Doctrina. Peccati mortalis horror facilius persuadetur hominibus, Venialis non item. Insita enim est hæc hominum animis opinio non facile evellenda, peccatum veniale Leve aliquid esse; hinc nec tanto studio vitandum,

Pesti-

Ad

Pestilens doctrina à dæmone hausta. Aliud ex natura & pœnis peccati hujus agnoscemus. Lubet antea Sanctorum, Deique judicium de hac re proponere. Age, quid Sancti de peccato Veniali juditant? 1. Sancti unum etiam Veniale peccatum dignum judicarunt, quod tota vita deflerent: sic Eusebius quadraginta annis voluntariam unam distractionem sub oratione habitam deploravit. S. Aloysius à se adhuc puero admissi peccati umbram quotidianis ferè flagellis & jejunii expiare laboravit. 2. Sancti adeò horruerunt peccatum etiam Veniale, ut dixerint, se potius omnia inferni tormenta passuros, quam tale peccatum facturos. Ita seruire S. Edmundus & S. Anselmus. B. Cathar. Senensis. aiebat: si per unum veniale possem obtinere gloriam tantam, quantam habet B. Virgo, nolle veniale illud perpetrare. V. P. Franciscus de Hieronymo Domino cuidam asserebat: Nec pro totius mundi bono oportet vel leviter mentiri. 3. Communis Patrum doctrina est, Veniale unum peius esse malis mundi omnibus, morte etiam ipsa, imo & inferno. Hinc B. Dorothei verba sunt: *Longè melius est perire omnia corpora, quam ladi animam tuam in re etiam minima.* S. Anselmi: *Nec pro aliqua re mundi, nec pro omnibus simul peccatum unum est admittendum.* Gersonis hæc: *Toleranda est potius mors omnis pœnalis, omnia Martyrum supplicia, quam committenda levissima in DEum offensa.* Hinc notum est illud: *præstat millies mori, quam DEum vel levissime offendere.*

offendere. Ex quo una omnium Patrum conclusio hæc est : si una ex parte proponeretur omne mundibonum, atque id per veniale peccatum obtineri posset, non liceret hoc committere. Mirabilior ista illatio : si per veniale unum totum possem servare ab exitio regnum; si omnia mundi peccata impedire; si omnes ex inferno damnatos liberare, ne vel tum hoc admittere fas esset. Expende h̄ic tecum, quantum divinæ gloriæ augmentum foret, si innumerosum damnatorum blasphemiarum converterentur in laudem & benedictionem DEI ! & tamen venialis unius peccati tanta malitia est, ut nec ad tantum gloriæ augmentum faciendum illud liceat perpetrare. Idem est, si per veniale unicum posses obstruere inferos, ne ullus hominum eò amplius decideret, sed ut salvi fierent omnes; non liceret tibi, res certa est, non liceret tibi venialis illius perpetratio : majore DEum injuriā afficit peccati unius malitia, quam omnium hominum laudes per æternitatem omnem dicendæ eum delectarent. O peccatum veniale, quis tuam sati penetret malitiam ! 4. Si Sanctis in Cœlo daretur optio, ut aut admittant peccatum veniale, aut Cœlo omnes exeant, nunquam ad illud reddituri, tantus est in iis venialis peccati horror, ut omnes hoc potius momento Cœlo exesse mallent, ac peccatum ejusmodi peccare. Ecce hoc Sanctorum de veniali peccato judicium est. Veniamus ad judicium DEI. Quale istud est? idem,

H

quod

quod Sanctorum; à DEO enim hauserunt Sancti. Apparuit Christus S. Brigittæ, & inter monita alia hoc dedit: Tu nullum peccatum puta leve, nullum negligendum. S. Catharina Senensem docuit, tantam inesse peccato veniali malitiam, ut nec omnes Sancti per sua Martyria & opera bona, nec ipsa B. Virgo possit pro uno etiam satisfacere: ut enim nos delere jam possimus peccata ejusmodi, & pro ipsis satisfacere, debebat Christus, persona divina Patri æterno prius satisfacere, & sua offerre merita nobis applicanda; quod nisi factum fuisset, nunquam vel minimum deleri à nobis potuisset. Hinc Christus eidem Virgini addidit: etiam veniali peccato malitiam quodammodo inesse infinitam, quia infinitum bonum offendit. Ecce judicium DEI & sanctorum. Huic subjungere placet etiam judicium morientium & damnatorum. Judicium morientium summi æstimandum est; teste enim Scripturâ, Morientium bonum est. Quid igitur Morientes de peccato veniali judicant? ô quam aliud, a nos! ô quam formidandum eis appareat, quid quid in vita leve crediderant, aut contemnendum! Religiosus erat, qui morti proximus, timore terrorique correptus exclamabat: ô bone Jesu, condona mihi hoc modicum! condona mihi! ad circumstantes deinde conversus aiebat: Fratres mei, hac horâ, hoc momento modica etiam peccata reputantur inter magna. Studiosus fuit Henricus ille ab Hayden, rarissimus

Simæ pietatis adolescens : huic dæmon leves defectus in morte adeò exprobravit , ut immani terrore perculsus postea diceret : ô Socii mei , salus mea fuit in angusto ! Religiosus erat , cui morienti dæmon unam horam , somno otioso datam , objecit , & terribilem horrorem incussit. Hoc ipsum minitabantur aliquando dæmones cuidam sancto cæteroquin Episcopo , qui die festo absque necessitate barbam sibi radi patiebatur : illi enim capillos solicè colligere visi sunt , sic Episcopum allocuti : his te aliquando torquebimus : his te torquebimus. Ecce habes simul judicium morientium & damnatorum. Si enim dæmones crederent peccata venialia tantùm esse contemnenda , non adeò solicite ea observarent , & moribundis obiicerent. Clariùs tamen patebit judicium damnatorum ex parte altera , ubi intelliges unum sæpe veniale peccatum esse , quo via ad infernum sternitur. Causam malitiæ tantæ , quam veniali peccato inesse judicant sancti , morientes , & DEus ipse , intelliges , si naturam peccati ejuscemodi attendere velis.

Natura peccati venialis est , quòd sit offensa DEI. Veniale quodlibet vere suo sensu est offensa DEI. DEus Majestas infinita est ; ergo quidquid eum offendit , leve non est , sed malitiam aliquo modo continet infinitam. Fateor , non est offensa eo sensu , quòd divinam solvit amicitiam , aut gratiâ nos excludat ; offensa tamen est , inobedientia est , quidam tantæ

Majestatis contemptus est. Regem in re etiam parva offendere, res magna est, & severè plectitur. Atque ex hoc fit, quòd veniale sit gravius omnibus morbis & morte ipsà, quæ non sunt offensa DEI; sequitur esse tantum malum, quod magis deceat aversari, quàm mortem, ejus fugam verò magis quærere, ac meam, meorum amicorum totiusque mundi vitam & conservationem: neque enim decet Majestatem infinitam ob ullum bonum creatum offendere. Accipe simile: defendis te per æstatem à muscarum molestiis, dum faciem circumvolitant, aut ei insident. Earum aliquam si deprehendis, licet vulnus tibi nullum inflixerit, confessim occidis; satiùs enim esse credis, si vile hoc animalculum morte afficiatur, quàm ut vel levissimam ab eo patiaris molestiam. Creaturæ omnes quid sunt in conspectu Magni DEI? quid tu? quid homines reliqui omnes? minus revera ac muscula aliqua tibi comparata. Si ergo minus malum censes, muscam occidi, quàm te aliquantulum molestiæ ab ea experiri, quia tu multo perfectiore naturâ es prædictus; quanto magis fateri debes, minus malum esse, si creatura omnes pereant & exinguantur, quàm ut velle vissima DEO molestia, ut ita dicam, aut dispensentia inferatur per peccatum veniale, cui DEI natura infinites perfectione excedat creaturas omnes. Scilicet si infinitam DEI Majestatem cognosceremus, venialis peccati malitiam facile caperemus, nec miraremur judicium sancto.

Sanctorum Patrum afferentium, neque protius mundi conservatione, neque pro damnatorum liberatione faciendum esse veniale unicum. Verum abscondita sunt haec ab oculis nostris. Ideo bene S. Ignatius ingemuit: ô DEus, ô si te homines noscent! Si DEum noscent, noscent pariter, quid sit in re etiam levissima DEum offendere, in re levi DEO non obedire, in re levi refragari. Sunt, qui levem DEI offensam comparant sputis & colaphis, quos Judæi Christo inflixerunt; quibus venerandam ejus faciem conspuerunt; sicut mortale peccatum ipsi occisioni & crucifixioni conferunt. Tecum reputa, an non terribile sit, Divinam conspurcare faciem, colaphis cædere &c. hoc si rem momenti parvi credere potes, potes & peccatum veniale leve dicere.

Reflexiones. Quid ad haec, Studiose? an fabula sunt? an exaggerationes hyperbolicae? Veritates sunt: fabulas enim Christus cum Sanctis non docet. Quid concludis? Audiisti Judicium Sanctorum & ipsius DEI. Quid tibi videtur? Christus infinitam aliquam malitiam peccato inesse dicit; nullum dicit esse leve, nullum contemnendum. Sancti Patres nec pro totius mundi salute peccatum veniale admittendum esse docent. Quid tu? quid homines plerique hac de re judicant? quid de mendacio levi? de irreverentia in templo? de inobedientia modica? de iterata Pensii scholastici dictatione? de otio unius aut alterius horæ? de somno pi-

grè protracto ? de innumeris aliis quid judicat mundus ? Manifesta sunt judicia ejus. Leve est , ait , leve est : leve mendacium jocosum aut officiosum ; levis illa inobedientia &c. imò eò devenerunt Studiosi nonnulli , ut , si quis sit , qui hæc velut magna , velut solicite fugienda proponit , dicere audeant : & , quæso , quanta tandem res est ? quid demum est , indies somno ad lucem usque indulgere ? prodire foras è domo tempore studiis destinato ? conversari cum aliis ? vagari per domos & plateas , quæque sunt plura ejusmodi. Quid demum ? levia sunt , puerilia sunt , nulla sunt , non digna , quæ tolluntur & minis inculcentur. Ita loquuntur non pauci. O tempora nostra ! ô miseram juventutis seductionem ! Christe Jesu , quo delapsi sumus ! tu nullam DEI offendit docere esse levem ; & Studiosi nullam prope docere esse alicujus momenti. Tu de omni verbo otioso doces dandam esse rationem ; & Studio de diuturnis confabulationibus , de turpioribus etiam jocis nihil te quæsiturum esse credunt. Tu vel unam horulam temporis otiosè exacta moribundo reprobrari permisisti , & eum propterea purgantibus illis flammis addixisti ; & Studiosi dies totos & menses , indies certè horum plures otiosè dormiendo , circumvagando studiis non vacando consumunt ; nec tam judicium tuum timent , nec propterea in confessione se accusant , nec de emendatione sunt solliciti , quin & indignantur talia monentibus

O Jesu

O Jesu, quò delapsa est cæca Juventus? offensas cumulat, & non curat; atque utinam non essent, qui ridere etiam ad ista & jocari audeant! Tu, mi lector studiose, quid sentis? hoc credo concludis: ergo aut Christus errat, aut Juventus cum mundo errat. Christus peccatum quodvis magnâ dicit curâ esse cavendum; dicit, nihil esse leve: mundus cum Juventute sentit contrarium. Utra pars errat? aut DEus, aut Mundus. Errare an DEum dices? blasphemum esset vel cogitare. Ergo Mundus errat: ergo Juventus errat. Hoc firmiter tibi imprime. Erit, cùm socii te invitabunt ad otiosas ambulationes, ad neglectum pietatis in templo, ad studia omissa &c. dicent: leve quid est: veni nobis cum: adeamus locum illum: peccatum non est: nihil mali agimus &c. Christus verò in corde tuo dicet: cave; offendis me, si audias socios tuos, peccatum est. Quid tu? aut Christus te decipit, aut socii. Christus veritas æterna decipere non potest; ergo hunc audi, huic obsequere, nihil leve judica, quo DEus offenditur.

2. Veniale peccatum quodlibet est offensâ DEI; ergo nihil leve est. Nam cùm tanta sit DEI nostri Majestas, impossibile est aliquid leve esse, quod eam quocunque demum modo offendit. Hinc S. Basilius dicit: *Quis est, qui peccatum unum, cujuscunque modi illud sit, leve audeat appellare?* optarem hîc aureis semper characteribus descriptum versari ob oculos tuos id,

H 4

quod

quod modò memoratus Pater asserit : *Nihil ad DEum pertinens leve est.* Quod & V. P. Lancius S. I. his verbis complectebatur : *Nihil leve, quod summa aestimat Majestas : nihil exiguum, quod summa reprobatur Sanctitas.* *Nihil leve.* Aestimat Majestas divina preces matutinas ; aestimat heroicam manè sui victoriam in surgendo, industriam in studiis, reverentiam in templo, mortifications in rebus etiam modicis, fugam otii, examen vespertinum, obedientiam &c. ergo leve quid non sunt ista, aut risu digna : nihil enim leve, quod summa aestimat Majestas. *Nihil pariter leve,* quod summa reprobatur sanctitas. Reprobatur ista mendaciolum etiam jocorum ; reprobatur horam etiam unam otio datam, omissiones precum, irreverentias in templo, tempore in studiis, liberiorem loquendi modum &c. ergo leve quid non sunt ista, aut risu digna. *Nihil leve,* quod summa reprobatur sanctitas. *Nihil ad DEum pertinens leve est.*

3. *Veniale peccatum non est quidem offensa DFI, quæ quasi mortem Christo afferat, uti Mortale; sed simile dicitur sputis & colaphis quibus Judæi Christum affecerunt: infero rufus; ergo peccatum veniale nihil leve est. Sputum coniicere in divinissimam Christi faciem profectò nihil leve dixeris; nihil pariter leve colaphum divinissimo vultui infligere.* Ag. enim, existat filius, qui dicat: non occidam patrem meum, conspuere tamen, colaphos ei infligere pro libitu audebo. *Quid de filio hoc censes?*

ses? an signum amoris debiti in eo advertis?
an leve quid ab eo perpetrari dices? **Tibi** ap-
plica.

4. Si Sancti maluerunt tormenta quævis to-
lerare, ac vel unum veniale peccatum facere;
si censent nec pro totius mundi salute, nec ad e-
vitanda mala omnia, nec ad ipsum infernum
declinandum fieri debere peccatum ejusmodi;
an non erubescere cogeris, quod aliud haëte-
nus & cogitaveris & feceris? **Quis** numeret pec-
cata venialia à te per unius solum anni spatium
admissa? percurre diem à manè ad vesperum us-
que: vide, qualis fueris in surgendo, orando,
studendo, comedendo, loquendo &c. ô quot
peccatorum talium millia reperies! Jam quæro;
quam ob causam ea admisisti? quanti res mo-
menti agebatur? quantum malum declinare,
quantum procurare bonum laborasti? an age-
batur conversio totius mundi, an salus regni?
ne tum quidem licuisset vel leviter peccare. An
alias fortè incurrisse ingentem morbum aut
mortem ipsam? ne vel sic licuisset DEum offendere.
Abfuerunt ista omnia: timebas fortè
confusionem levem in schola aut coram uno
altero ve Studio; timebas increpationem ali-
quam, aut vultum asperiorem; & ô quot men-
dacia, quāmque turpia uno velut halitu pro-
ferebantur! ad evitandum leve hoc malum fe-
cisti, quod ad evitandos etiam inferos facere
non debebas. Agebatur lucrum leve, amici-
tiæ alterius diminutio, voluptatulæ modicæ jac-
tura:

tura: hoc ne fieret, quot peccata tuo iudicio
levia perpetrare ausus es? Spes exigui boni,
metus exigui mali ad innumera peccata perpe-
tranda te induxerunt. Jam cogita: pro totius
mundi imperio obtainendo, non decet vel levif-
simè DEum offendere; & tu toties pro re tan-
tilla offendisti? atque utinam non etiam jocan-
do & ridendo id egisses, ubi nulla penitus boni
spes, nullus mali metus existebat. Ridendo
quot mendacia, aut sermones liberiores prolati
sunt; ex joco, ut ajebas. O infelix jocus! ô
rem terribilem jocando DEum offendere! Ani-
mi exhilarandi causâ, otiando perdebas tempus,
ambulando &c. quid hoc erat, nisi jocando
DEum offendere? ô rem terribilem!

5. Morientes de veniali peccato quid iudi-
cent, intellexisti: ex eo quid infers? id, quod
toties jam inculcavi: ergo non est leve quid
peccare venialiter. Ad solum etiam peccati
venialis nomen percelli posthac debes magis,
ac si omnem mundi machinam funditus labefac-
tam in informem ruinârum acervum subsidere
cerneres. Res nimirum prorsus terribilis est:
DEum offendere. Horrorem peccati hujus
optarem eum, quem S. Cath. Genuens. con-
cepit. Ostendit ei DEus peccati venialis turpi-
tudinem; quâ visâ sic cohorruit, ut non tantum
se illico morituram, sed penitus annihilandam
crederet; sic deinde Christum allocuta est: ô
Jesu, malo mihi ostendas omnia dæmonia, eo
rûmque supplicia; nihil enim facio monstram

Sam eorum turpitudinem præ deformitate unius
offensæ, quam veniale dicimus: non miror
infernum conditum esse pro peccato mortali,
cùm etiam venialia tam deformia sint, & DEO
tam injuriosa. Eundem tibi horrorem opto;
concupies etiam, ut spero, si ea quæ dixi, & ad-
huc dicenda restant, serio expendas.

Affectus & Proposita sumantur ex parte se-
cunda inferiùs posita.

Pars II.

Supplicia Peccati Venialis.

Doctrina. Supplicia Peccati Venialis varia
sunt. Notissimum omnibus est Purgato-
rium. Ignis ille purgatorius peccati Venialis
supplicium est. O si verborum istorum vim
penetrares! Moritur in peccato veniali, vel
unico tantum, homo aliquis: ad DEI aspectum
non admittitur: prohibetur Cœlo: ad ignem
Purgatorii delegatur. Quid ibi? quibus pœnis
afficitur? Dicam paucis: concors Patrum sen-
tentia est, easdem esse in Inferno & Purgatorio
pœnas, eadem supplicia, ut nullum prorsus sit
discrimen præter hoc, quod infernus duret æter-
num, non sic autem duret Purgatorium. Ad
Purgatorium ergo relegatur anima in unico
etiam veniali moriens. Ergo plura ibi & ma-
jora pro uno veniali patitur tormenta, quam
si omnia Martyrum supplicia, omnes morbos,
dolo-